

CONSELL DE GARANTIES ESTATUTÀRIES
DE CATALUNYA

Nota en relació amb el Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries de Catalunya 16/2012, de 30 de novembre, sobre la Resolució de 31 d'agost de 2012, de la Secretaria d'Estat de Cultura, per la qual es convoquen ajuts a corporacions locals per a activitats culturals que fomentin la comunicació cultural, corresponents a l'any 2012

Conclusió del Dictamen:

Única. Els apartats sisè, pel que fa al seu paràgraf primer i al punt 5 del seu paràgraf tercer; setè, llevat del seu paràgraf segon; vuitè, llevat del seu paràgraf primer; novè; onzè; dotzè, pel que fa als seus paràgrafs setè i vuitè; tretzè, llevat del punt setè del seu paràgraf primer; quinzè; setzè, i dissetè de la Resolució de 31 d'agost de 2012, de la Secretaria d'Estat de Cultura, per la qual es convoquen ajuts a corporacions locals per a activitats culturals que fomentin la comunicació cultural, corresponents a l'any 2012, vulneren les competències de la Generalitat establertes a l'article 127.1.d, punt primer, EAC i també són contraris a l'article 114.2 EAC. Així mateix, els annexos I, II i III de la Resolució, per connexió amb el paràgraf primer de l'apartat sisè, també vulneren l'article 127.1.d, punt primer, EAC i són contraris a l'article 114.2 EAC. Adoptada per unanimitat.

La Resolució objecte d'aquest Dictamen consisteix en una convocatòria d'ajuts adreçats al finançament de projectes culturals de caràcter interdisciplinari i àmbit supraautonòmic que organitzin les entitats locals entre el 30 de juliol de 2012 i el 30 de setembre de 2013, amb les finalitats de millorar l'oferta cultural en els seus respectius territoris, facilitar la mobilitat d'artistes d'una comunitat autònoma a una altra i promoure el coneixement del patrimoni cultural d'altres comunitats.

El seu preàmbul justifica la competència estatal per dictar-la en l'article 149.2 CE, que atorga a l'Estat competència sobre la cultura, i en la jurisprudència constitucional sobre el poder de despesa estatal en aquesta matèria; en canvi, malgrat que les beneficiàries dels ajuts són entitats locals, no invoca la competència estatal sobre les bases del règim local (art. 149.1.18 CE) i, certament, aquest títol competencial no és aplicable al cas, perquè les activitats culturals no formen part de la matèria «règim local».

La jurisprudència constitucional ha reconegut el caràcter concurrent total o indistint de les competències estatal i autonòmica sobre el foment de la cultura, però precisa tres criteris que justifiquen la intervenció estatal: la preservació del patrimoni cultural comú, la necessitat de tractaments generals amb una perspectiva supraautonòmica i el títol genèric d'intervenció en servei de la cultura. Les subvencions examinades s'adrecen a activitats diverses no relacionades amb el patrimoni cultural comú. Tampoc no necessiten un tractament general en un àmbit territorial superior al d'una comunitat autònoma perquè únicament estem davant d'una mobilitat de professionals o activitats a través de les diverses comunitats autònomes. Finalment, el títol genèric d'intervenció en servei de la cultura només permet a l'Estat regular les condicions generals de la concessió dels ajuts, mentre que la Resolució fa una regulació que suposa l'atribució a l'Estat de les activitats normatives i de gestió.

Quant al poder de despesa estatal, tant el Tribunal Constitucional com aquest Consell han afirmat que no existeix una competència subvencional resultant de la potestat financera de l'Estat, independent de la distribució de competències en la matèria objecte dels ajuts. Dels

quatre supòsits que va identificar la STC 13/1992, de 6 de febrer, l'aplicable a la Resolució examinada és el segon, perquè estem davant d'una matèria que és competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya però en la qual l'Estat també té un títol competencial, de manera que l'Estat pot establir la subvenció i regular les condicions essencials per a la seva concessió, i la Generalitat ha de poder completar la regulació dels ajuts i gestionar-los. El quart supòsit, en què l'Estat pot gestionar de manera centralitzada les subvencions encara que la comunitat autònoma tingui competències exclusives en la matèria, no es dona en aquest cas perquè la gestió estatal no és imprescindible per assegurar la plena efectivitat dels ajuts i garantir les mateixes possibilitats d'obtenció i gaudi als seus potencials destinataris en tot el territori de l'Estat.

En definitiva, tal com ha decidit el Tribunal Constitucional recentment en un cas similar, relatiu a la dotació i millora d'espais escènics (STC 89/2012, de 7 de maig), la regulació de les subvencions que fa la Resolució no s'adequa a la jurisprudència constitucional sobre el poder de despesa de l'Estat.

Atesos aquests arguments, diversos apartats d'aquesta Resolució, exposats a continuació, vulneren l'article 127.1.d, punt primer, EAC (foment de la cultura en relació amb les activitats teatrals, musicals, audiovisuals, literàries, de dansa, de circ i d'arts combinades portades a terme a Catalunya), i també l'article 114.2 EAC (activitats de foment en matèries de competència exclusiva de la Generalitat).

– L'apartat sisè, pel que fa al seu paràgraf primer i al punt 5 del seu paràgraf tercer, que es dediquen, respectivament, a establir que les sol·licituds s'han d'ajustar als models publicats als annexos de la Resolució i a descriure la documentació addicional que s'ha de presentar per a cada projecte. D'acord amb la STC 89/2012 i el DCGE 13/2012, de 13 de setembre, fixar els models de sol·licitud és una qüestió procedimental, que correspon a la Generalitat. Per aquest motiu, els annexos I, II i III també vulneren els mateixos preceptes estatutaris, per connexió amb l'esmentat paràgraf primer. Quant a la descripció de la documentació addicional, la referència que s'hi fa a l'Estat com a gestor del procediment comporta que no tingui virtualitat un cop que els fons s'han de transferir a les comunitats autònomes (STC 159/2011, de 19 d'octubre, FJ 8.h). Així mateix, val a dir que, atès que la documentació exigida s'hauria de presentar, en l'àmbit territorial de Catalunya, a la Generalitat, el paràgraf tercer d'aquest apartat no pot establir la llengua en què ha de constar aquesta documentació.

– L'apartat setè, llevat del seu paràgraf segon, perquè precisa amb tota mena de detall el procediment de tramitació de les sol·licituds d'ajut, que inclou l'òrgan estatal al qual cal adreçar-les, el lloc on presentar-les, la forma, les vies administratives per solucionar les mancances que pugui presentar la documentació aportada i les normes per complir els requisits omesos, en la mesura que, igual que es va dir en la STC 89/2012, es tracta de normes merament procedimentals que han de ser aprovades per les comunitats autònomes.

– L'apartat vuitè, llevat del seu paràgraf primer, perquè estableix una extensa i precisa regulació procedimental i de caràcter orgànic que correspon a la Generalitat, en aquest cas referida a la designació i les atribucions de l'òrgan de l'Administració de l'Estat competent per instruir el procediment, i a la composició, les regles de funcionament i les atribucions de la Comissió de Valoració de les sol·licituds. El fet que en aquesta Comissió de Valoració hi hagi representants de les comunitats autònomes no significa que no es vulnerin les competències executives de la Generalitat, igual que va ocórrer en el cas de la STC 89/2012.

– L'apartat novè, que determina l'òrgan de l'Administració de l'Estat que ha d'adoptar la resolució de concessió dels ajuts, el procediment i el sistema de recursos, atès que estableix una extensa i exhaustiva regulació instrumental que correspon a la Generalitat. A més, la seva remissió a la legislació bàsica sobre procediment administratiu no queda exempta del retret

d'inconstitucionalitat i vulnera les competències autonòmiques perquè té com a referència l'Estat com a gestor de la tramitació.

– L'apartat onzè, perquè la detallada descripció que fa de la documentació que han de presentar els beneficiaris per justificar els ajuts forma part de la competència de la Generalitat, a més que preveu que la justificació es faci davant d'un òrgan instructor que forma part de l'Administració de l'Estat.

– L'apartat dotzè, pel que fa als seus paràgrafs setè i vuitè, que regulen la subcontractació amb tercers de l'execució de l'activitat subvencionada, perquè no són criteris bàsics per determinar les despeses subvencionables i haurien de quedar dintre de l'àmbit competencial propi de la Generalitat, com a Administració gestora d'aquests ajuts. Així mateix, l'atribució a un òrgan estatal de la potestat per autoritzar les subcontractacions en determinats supòsits, una vegada més, està mancada de suport constitucional.

– L'apartat tretzè, llevat del punt setè del seu paràgraf primer, en la mesura que es tracta d'una regulació extensa i detallada de les obligacions de les entitats locals beneficiàries que correspon a la Generalitat i perquè les referències a l'òrgan instructor del procediment i a l'òrgan que concedeix les subvencions, que formen part de l'Administració de l'Estat, són contradictòries amb la gestió autonòmica d'aquestes subvencions.

– L'apartat quinzè, pel seu caràcter estrictament procedimental, referit a les formes de notificació dels actes i dels tràmits d'aquesta convocatòria.

– L'apartat setzè, perquè, igual que en el cas de la STC 89/2012, la regulació que aquí s'estableix de la responsabilitat i el règim sancionador té com a referència l'Estat com a gestor del procediment de tramitació dels ajuts.

– L'apartat dissetè, atès que, també pel que fa a la normativa aplicable i a la possibilitat de recurs, en aquesta Resolució, igual que en el cas de la STC 89/2012, es fa referència a l'Estat com a gestor dels ajuts.

Barcelona, 3 de desembre de 2012